

This shiur is dedicated in honour of the yartzheit of
Irena bat Ilia Brezner.

May her soul be bound in the bonds of eternal life

1. Shemot 11:1¹

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אֶבְיָא עַל-פְּרַעֲה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֲרַי-כֵּן, וְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה: קְשָׁלוֹ--כָּלָה, גֵּרֶשׁ וְגֵרֶשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה

And G-d said to Moshe: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall surely throw you out of here completely.

2. Shemot 11:1-2

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשִׁוֹן הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה.

G-d spoke to Moshe and Aharon in the land of Egypt saying: This month is for you the chief of months. It is the first for you of the months of the year.

3. Pesikta Rabbati Parshat HaChodesh

תּוֹחַלַת מְמוּשְׁכָה מַחֲלֵת לֵב אִ"ר חִיָּיא בַר אַבָּא אֱלֹ יִשְׂרָאֵל עַד שְׁלָא נִגְאָלוּ, אַתְּהָ מוּצָא כִּיּוֹן שְׁבָא מִשָּׁה אֲצֵל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ לְהוֹן אִמְרוּ לִי הַקְּבִי"ה לְךָ אִמְרוּ לִישְׂרָאֵל פְּקֹד פְּקֹדֵתִי אַתְּכֶם (שְׁמוֹת ג' ט"ז), אִמְרוּ לוֹ מִשָּׁה רַבִּינוּ לֹא עֲדִיין זְמַן פְּקִידָה מַה כְּחִי כִי אֵיחָל [וּגוֹי] אִם כַּח אַבְנִים כְּחִי [אִם בְּשָׂרִי נַחוּשֵׁת] (אִיּוֹב ו' י"א וּי"ב) וְכִיּוֹן שְׁאִמְרוּ לוֹ בַּחֲדָשׁ הַזֶּה נִגְאָלִים אִמְרוּ הָא סִימָן טוֹב וְעַץ חַיִּים תְּאוּהָ בָּאָה.

"Drawn out hope makes the heart sick; but the tree of life is desire fulfilled" (Mishlei 13:12). Rabbi Chiya bar Abba said that this refers to Yisrael before they were redeemed. When Moshe came to them and said to them, "G-d told me to go and tell Yisrael 'I have surely remembered you' (Shemot 3:16)." They said, "Moshe, it is not yet the time for redemption. "What strength have I that I should wait? ... Is my strength the strength of rocks? Is my flesh made of copper?" (Iyov 6:11-12). When he said to them "In this month you will be redeemed" they said "This is a good sign. Desire fulfilled is a tree of life."

¹ Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 4

4. Shir HaShirim Rabba 2:8

קול דודי הנה זה בא, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין וחדש הזה אתם נגאלין, שנא' (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, ר' נחמיה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו.... אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם אלא מדלג על ההרים ואין הרים אלא עבודת כוכבים המד"א (הושע ד') על ראשי ההרים יזבחו ועל הגבעות יקטרו.

"The voice of my beloved, behold he comes" (Shir HaShirim 2:8) Rabbi Yehuda, Rabbi Nechemiah and Rabbanan; Rabbi Yehuda says: This refers to Moshe, when he came and said to Yisrael 'in this month you will be redeemed.' The people said to Moshe, 'how can we be redeemed, didn't G-d say to Avraham "They will enslave them and make them suffer for 400 years" (Bereishit 15) and only 210 years have passed.' Moshe replied to them, 'He wants you to be redeemed, so He doesn't look at your calculations, but "leaps over the mountains." The mountains and valleys here refer to the calculations of the end and the intercalation of the months. He leaps over the calculations and over the calculations of the end and the intercalation of the months, and in this month you will be redeemed, as the verse states, "This month is the chief of months for you" (Shemot 12). Rabbi Nechemiah said: "The voice of my beloved, behold he comes" refers to Moshe. When he said to Yisrael, "In this month you will be redeemed" they said to him, "But we do not have any good deeds to our merit." Moshe replied to them, "Since G-d wants you to be redeemed He does not look at your evil deeds. At whom does he look? At the righteous amongst you and at their deeds, like Amram and his Beit Din" ... They said to him, "Moshe, our teacher, how can we be redeemed when all of Egypt is dirty with our idolatry." He replied to them, "Since He wants you to be redeemed He does not look at your idolatry, but "skips over the mountains." 'Mountains' refers to idolatry, as the verse states, "On the top of the mountains they will offer their idolatrous sacrifices" (Hoshea 4).

5. Shemot 9:23

לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו--שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וְלֹכֵל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר, בְּמוֹשְׁבֵתָם.

Nobody saw anyone else, nor could anyone rise from their place for three days. But for all the Children of Yisrael there was light in their dwelling.

6. Rashi Bereishit 1:1

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחודש הזה לכם, שהיא מצווה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל

Rabbi Yitzchak said; The Torah should have started with "this month is for you..." which is the first mitzvah that was commanded to Yisrael.

7. Yerushalmi Rosh Hashana 1:3²

אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חייה בר בא לגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו.

Rabbi Simon said: "Much have You done, O You G-d, my G-d, Your wonders and Your thoughts are for us" (Tehillim 40:6). In the past You have done much. From here on, "Your wonders and Your thoughts are for us." Rabbi Levi said: This is comparable to a king who had a timepiece. Once his son arose, he gave it to him. Rabbi Yosse bar Chanina said: This is comparable to a king who had a guard booth. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Acha said: This is comparable to a king who had a ring. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Chiya bar Ba said: This is comparable to a carpenter who had carpentry tools. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Yitzchak said: This is comparable to a king who had treasures. Once his son arose he gave it to him. The Rabbis say: This is comparable to a doctor who had a medical bag. Once his son arose he gave it to him..

8. Rav Tzadok HaCohen: Machashavot Charutz 10:4

על כן נקרא חודש דיש על ידי זה בכל פעם חידוש, והתחדשות שאין מתיישן על ידי שיש העלם בינתים, והחידוש שאחר ההעלם הוא דבר חדש ולא מה שהיה מקודם, וכך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל (גיטין מ"ג א) היינו התחדשות דברי תורה צריך להיות על ידי העלם ומכשול הקודם על ידי זה בא אחר כך להתחדשות... ועל כן הקרבת המנחה חדשה הוא בשבועותיכם שספירת השבועות הקודמות הוא הגורם למנחה חדשה זו שזוכין לה ישראל המונין ללבנה (סוכה כ"ט א) שעתידין להתחדש כמותה (סנהדרין מ"ב א) ולהשיג התחדשות אחר כל העלם.... אין כל חדש תחת השמש וכל דבר כשמתיישן אין חשוב עוד שכבר הורגל בו, אבל דברי תורה צריכים להיות כל יום כחדשים וחביבים כל שעה כשעה ראשונה, דרק תחת השמש אין חדש אבל למעלה מהשמש שהוא התורה יש דבכל רגע יוכל להשיג התחדשות מה שלא נודע ונתגלה עדיין בעולם כלל

This is why the Hebrew word for month is *chodesh*, from the root *chadash* (new). Every month there is renewal and newness, and it never gets old, because it disappears temporarily. The renewal after the disappearance is a new thing and not the same as it was before. "A person does not truly understand the words of Torah until he has tripped over them" (Gittin 43a). This means that the renewal of Torah must be through its disappearance and stumbling. Through this comes renewal and newness.... For this reason we bring a 'new offering' on "your Shavuot", because the counting of the weeks beforehand is what causes the offering to be new. Yisrael merit this because they count their calendar based on the moon, and in the future they will become renewed like the moon, and find the newness after it has been hidden.... "There is nothing new under the sun," and everything loses its value as it becomes old, because the person has become used to it. But the words of Torah must be as if they are new every day, and as precious at all times like at the time they were first given. Only "under the sun" is nothing new, but beyond the sun, which is the

² Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 5

realm of Torah, there is newness. At any moment a person can achieve new things that were never known or revealed in the world before.

9. Rav Gedalyah Schorr: Ohr Gedalyahu: Moadim Parshat HaChodesh

חידוש הלבנה מורה על כח ההתחדשות בבניי, וכמו שאומרים בנוסח הברכה בעת קידוש הלבנה, שהם עתידים להתחדש כמותה. ובעת שניתן לבניי הפרשה של החודש הזה לכם, ניתן להם כח ההתחדשות, שעלי מורה חידוש הלבנה, ובתלמידי רבינו יונה במס' ברכות הקשו שהלא ענין של חידוש הלבנה הוא חשבון פשוט, וכדאי בגמ' ראש השנה פעמים בא בארוכה פעמים בא בקצרה, והוא חשבון בסדר הטבע, ולמה מרמז בכלל על ענין של התחדשות, ומתמצים כי לעין האדם נראה כהתחדשות ולכן מברכים עלי, ע"ש....
לכן אף שחידוש הלבנה הוא ענין טבעי, מורה הוא על כח ההתחדשות, כי אם לעין האדם נראה שאז נתחדש הלבנה, ויש לבוש בעולם הגשמי של התחדשות, זה לסימן שאז בבחינת כי גבה מעל גבה שומר יש רוח של התחדשות, ושבראש חודש בזמן שנתחדש הלבנה, יכול האדם לחדש את עצמו, ולקבל סיוע מכח ההתחדשות היורד בר"ח, וכח ההתחדשות הזה נמסר לישראל בעת שיצאו ממצרים, שניתן להם הפרשה של החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ביד בני ישראל.

The renewal of the moon teaches the power of renewal to the Children of Yisrael, as we say in the prayer of Kiddush HaChodesh, "that they will renew in the future like the moon." At the time that the Children of Yisrael were given the section of "This month is for you" they were given the power of renewal, which is demonstrated by the renewal of the moon. The students of Rabbeinu Yonah in their commentary on Berachot ask: The renewal of the moon is a simple calculation, as the Talmud explains, 'sometimes a long cycle, sometimes a short cycle.' This is a calculation of a physical phenomenon, so why does it allude to renewal? They answer that it appears to people as though the moon renews, and therefore we make a blessing over it. Look there....

Therefore even though the renewal of the moon is a natural phenomenon, it teaches about the power of renewal, because if it appears to people that the moon is being renewed, and it is clothed in the physical world as renewal, this is a sign that in the highest worlds there is a spirit of renewal. On Rosh Chodesh, when the moon is renewed a person can renew themselves, and to receive help from the power of renewal which comes on Rosh Chodesh. This power of renewal was given to Yisrael when they left Egypt, when the section of "this month is for you" was given to them.

10. Mishna Rosh Hashana 1:1

ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרין, באחד בתשרי. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי; בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו.

There are four 'New Years'... On the first of Shevat is the New Year for a tree, according to Beit Shammai. Beit Hillel say on the fifteenth of the month.

11. Rav Tzadok HaCohen: Pri Tzadik on Tu BiShvat 2

ראיתי שדקדקו למה תני לאילן לשון יחיד וכתבו דתיבת אילן גימטריא צ"א גימטריא שני השמות. ובאמת יש לדקדק יותר הא דתנן באחד בתשרי ראש השנה וכו' לנטיעה לשון יחיד אף דכולהו תנן לשון רבים ולשמיטין וליובלות וכן אחר כך לירקות ובאמצע תני לנטיעה לשון יחיד.

I saw fit to ask why the Mishna says 'tree' in the singular. Others have answered that the numerical value of 'ilan' is 91, which is the two Names of G-d (*Adonai* and *YHVH*). The truth is that we must look further because it is taught "On the first of Tishrei... for planting" which is also in the singular, even though everything else in the Mishna is in the plural - "for years, for *shemitot*, for *yovelot*," and afterwards it says "for vegetables" and in between "for planting" in the singular.

12. Rav Tzadok HaCohen: Tzidkat HaTzadik 1

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפזו על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדון פסח דורות:

The beginning of a person's entrance into the service of God must be with expediency. This is what we find in the Pesach sacrifice that was offered in Egypt, which had to be eaten in haste whereas every subsequent year it was not eaten in haste. This is because when a person begins to detach themselves from all the desires of the physical world to which they are attached, they must make use of the moment that the desire to serve God first awakened within them, to quickly use that moment to escape from those desires - if only they would succeed. Afterwards they should proceed slowly, with consideration, like the Pesach sacrifice of all subsequent years.

This shiur is dedicated in honour of the yartzheit of
Irena bat Ilia Brezner.

May her soul be bound in the bonds of eternal life

1. Shemot 11:1¹

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אֶבְיָא עַל-פְּרַעֲה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֲרַי-כֵּן, וְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה: קְשָׁלוֹ--כָּלָה, גָּרַשׁ וְגִרַשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה

And G-d said to Moshe: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall surely throw you out of here completely.

2. Shemot 11:1-2

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשִׁוֹן הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה.

G-d spoke to Moshe and Aharon in the land of Egypt saying: This month is for you the chief of months. It is the first for you of the months of the year.

3. Pesikta Rabbati Parshat HaChodesh

תוחלת ממושכה מחלת לב א"ר חייא בר אבא אלו ישראל עד שלא נגאלו, אתה מוצא כיון שבא משה אצל ישראל ואמר להן אמר לי הקב"ה לך אמור לישראל פקד פקדתי אתכם (שמות ג' ט"ז), אמרו לו משה רבינו לא עדיין זמן פקידה מה כחי כי אייחל [וגו'] אם כח אבנים כחי [אם בשרי נחושת] (איוב ו' י"א וי"ב) וכיון שאמר לו בחדש הזה נגאלים אמרו הא סימן טוב ועץ חיים תאוה באה.

"Drawn out hope makes the heart sick; but the tree of life is desire fulfilled" (Mishlei 13:12). Rabbi Chiya bar Abba said that this refers to Yisrael before they were redeemed. When Moshe came to them and said to them, "G-d told me to go and tell Yisrael 'I have surely remembered you' (Shemot 3:16)." They said, "Moshe, it is not yet the time for redemption. "What strength have I that I should wait? ... Is my strength the strength of rocks? Is my flesh made of copper?" (Iyov 6:11-12). When he said to them "In this month you will be redeemed" they said "This is a good sign. Desire fulfilled is a tree of life."

¹ Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 4

4. Shir HaShirim Rabba 2:8

קול דודי הנה זה בא, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין וחדש הזה אתם נגאלין, שנא' (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, ר' נחמיה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו.... אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם אלא מדלג על ההרים ואין הרים אלא עבודת כוכבים המד"א (הושע ד') על ראשי ההרים יזבחו ועל הגבעות יקטרו.

“The voice of my beloved, behold he comes” (Shir HaShirim 2:8) Rabbi Yehuda, Rabbi Nechemiah and Rabbanan; Rabbi Yehuda says: This refers to Moshe, when he came and said to Yisrael ‘in this month you will be redeemed.’ The people said to Moshe, ‘how can we be redeemed, didn’t G-d say to Avraham “They will enslave them and make them suffer for 400 years” (Bereishit 15) and only 210 years have passed.’ Moshe replied to them, ‘He wants you to be redeemed, so He doesn’t look at your calculations, but “leaps over the mountains.” The mountains and valleys here refer to the calculations of the end and the intercalation of the months. He leaps over the calculations and over the calculations of the end and the intercalation of the months, and in this month you will be redeemed, as the verse states, “This month is the chief of months for you” (Shemot 12). Rabbi Nechemiah said: “The voice of my beloved, behold he comes” refers to Moshe. When he said to Yisrael, “In this month you will be redeemed” they said to him, “But we do not have any good deeds to our merit.” Moshe replied to them, “Since G-d wants you to be redeemed He does not look at your evil deeds. At whom does he look? At the righteous amongst you and at their deeds, like Amram and his Beit Din”... They said to him, “Moshe, our teacher, how can we be redeemed when all of Egypt is dirty with our idolatry.” He replied to them, “Since He wants you to be redeemed He does not look at your idolatry, but “skips over the mountains.” ‘Mountains’ refers to idolatry, as the verse states, “On the top of the mountains they will offer their idolatrous sacrifices” (Hoshea 4).

5. Shemot 9:23

לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו--שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וְלֹכַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר, בְּמוֹשְׁבֵתָם.

Nobody saw anyone else, nor could anyone rise from their place for three days. But for all the Children of Yisrael there was light in their dwelling.

6. Rashi Bereishit 1:1

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחדש הזה לכם, שהיא מצווה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל

Rabbi Yitzchak said; The Torah should have started with “this month is for you...” which is the first mitzvah that was commanded to Yisrael.

7. Yerushalmi Rosh Hashana 1:3²

אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חייה בר בא לגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו.

Rabbi Simon said: "Much have You done, O You G-d, my G-d, Your wonders and Your thoughts are for us" (Tehillim 40:6). In the past You have done much. From here on, "Your wonders and Your thoughts are for us." Rabbi Levi said: This is comparable to a king who had a timepiece. Once his son arose, he gave it to him. Rabbi Yosse bar Chanina said: This is comparable to a king who had a guard booth. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Acha said: This is comparable to a king who had a ring. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Chiya bar Ba said: This is comparable to a carpenter who had carpentry tools. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Yitzchak said: This is comparable to a king who had treasures. Once his son arose he gave it to him. The Rabbis say: This is comparable to a doctor who had a medical bag. Once his son arose he gave it to him..

8. Rav Tzadok HaCohen: Machashavot Charutz 10:4

על כן נקרא חודש דיש על ידי זה בכל פעם חידוש, והתחדשות שאין מתיישן על ידי שיש העלם בינתים, והחידוש שאחר ההעלם הוא דבר חדש ולא מה שהיה מקודם, וכך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל (גיטין מ"ג א) היינו התחדשות דברי תורה צריך להיות על ידי העלם ומכשול הקודם על ידי זה בא אחר כך להתחדשות... ועל כן הקרבת המנחה חדשה הוא בשבועותיכם שספירת השבועות הקודמות הוא הגורם למנחה חדשה זו שזוכין לה ישראל המונין ללבנה (סוכה כ"ט א) שעתידין להתחדש כמותה (סנהדרין מ"ב א) ולהשיג התחדשות אחר כל העלם.... אין כל חדש תחת השמש וכל דבר כשמתיישן אין חשוב עוד שכבר הורגל בו, אבל דברי תורה צריכים להיות כל יום כחדשים וחביבים כל שעה כשעה ראשונה, דרק תחת השמש אין חדש אבל למעלה מהשמש שהוא התורה יש דבכל רגע יוכל להשיג התחדשות מה שלא נודע ונתגלה עדיין בעולם כלל

This is why the Hebrew word for month is *chodesh*, from the root *chadash* (new). Every month there is renewal and newness, and it never gets old, because it disappears temporarily. The renewal after the disappearance is a new thing and not the same as it was before. "A person does not truly understand the words of Torah until he has tripped over them" (Gittin 43a). This means that the renewal of Torah must be through its disappearance and stumbling. Through this comes renewal and newness.... For this reason we bring a 'new offering' on "your Shavuot", because the counting of the weeks beforehand is what causes the offering to be new. Yisrael merit this because they count their calendar based on the moon, and in the future they will become renewed like the moon, and find the newness after it has been hidden.... "There is nothing new under the sun," and everything loses its value as it becomes old, because the person has become used to it. But the words of Torah must be as if they are new every day, and as precious at all times like at the time they were first given. Only "under the sun" is nothing new, but beyond the sun, which is the

² Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 5

realm of Torah, there is newness. At any moment a person can achieve new things that were never known or revealed in the world before.

9. Rav Gedalyah Schorr: Ohr Gedalyahu: Moadim Parshat HaChodesh

חידוש הלבנה מורה על כח ההתחדשות בבניי, וכמו שאומרים בנוסח הברכה בעת קידוש הלבנה, שהם עתידים להתחדש כמותה. ובעת שניתן לבניי הפרשה של החודש הזה לכם, ניתן להם כח ההתחדשות, שעלי מורה חידוש הלבנה, ובתלמידי רבינו יונה במס' ברכות הקשו שהלא ענין של חידוש הלבנה הוא חשבון פשוט, וכדאי בגמ' ראש השנה פעמים בא בארוכה פעמים בא בקצרה, והוא חשבון בסדר הטבע, ולמה מרמז בכלל על ענין של התחדשות, ומתרצים כי לעין האדם נראה כהתחדשות ולכן מברכים עלי, ע"ש....
לכן אף שחידוש הלבנה הוא ענין טבעי, מורה הוא על כח ההתחדשות, כי אם לעין האדם נראה שאז נתחדש הלבנה, ויש לבוש בעולם הגשמי של התחדשות, זה לסימן שאז בבחינת כי גבה מעל גבה שומר יש רוח של התחדשות, ושבראש חודש בזמן שנתחדש הלבנה, יכול האדם לחדש את עצמו, ולקבל סיוע מכח ההתחדשות היורד בר"ח, וכח ההתחדשות הזה נמסר לישראל בעת שיצאו ממצרים, שניתן להם הפרשה של החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ביד בני ישראל.

The renewal of the moon teaches the power of renewal to the Children of Yisrael, as we say in the prayer of Kiddush HaChodesh, "that they will renew in the future like the moon." At the time that the Children of Yisrael were given the section of "This month is for you" they were given the power of renewal, which is demonstrated by the renewal of the moon. The students of Rabbeinu Yonah in their commentary on Berachot ask: The renewal of the moon is a simple calculation, as the Talmud explains, 'sometimes a long cycle, sometimes a short cycle.' This is a calculation of a physical phenomenon, so why does it allude to renewal? They answer that it appears to people as though the moon renews, and therefore we make a blessing over it. Look there....

Therefore even though the renewal of the moon is a natural phenomenon, it teaches about the power of renewal, because if it appears to people that the moon is being renewed, and it is clothed in the physical world as renewal, this is a sign that in the highest worlds there is a spirit of renewal. On Rosh Chodesh, when the moon is renewed a person can renew themselves, and to receive help from the power of renewal which comes on Rosh Chodesh. This power of renewal was given to Yisrael when they left Egypt, when the section of "this month is for you" was given to them.

10. Mishna Rosh Hashana 1:1

ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרין, באחד בתשרי. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי; בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו.

There are four 'New Years'... On the first of Shevat is the New Year for a tree, according to Beit Shammai. Beit Hillel say on the fifteenth of the month.

11. Rav Tzadok HaCohen: Pri Tzadik on Tu BiShvat 2

ראיתי שדקדקו למה תני לאילן לשון יחיד וכתבו דתיבת אילן גימטריא צ"א גימטריא שני השמות. ובאמת יש לדקדק יותר הא דתנן באחד בתשרי ראש השנה וכו' לנטיעה לשון יחיד אף דכולהו תנן לשון רבים ולשמיטין וליובלות וכן אחר כך לירקות ובאמצע תני לנטיעה לשון יחיד.

I saw fit to ask why the Mishna says 'tree' in the singular. Others have answered that the numerical value of 'ilan' is 91, which is the two Names of G-d (*Adonai* and *YHVH*). The truth is that we must look further because it is taught "On the first of Tishrei... for planting" which is also in the singular, even though everything else in the Mishna is in the plural - "for years, for *shemitot*, for *yovelot*," and afterwards it says "for vegetables" and in between "for planting" in the singular.

12. Rav Tzadok HaCohen: Tzidkat HaTzadik 1

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפזו על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדון פסח דורות:

The beginning of a person's entrance into the service of God must be with expediency. This is what we find in the Pesach sacrifice that was offered in Egypt, which had to be eaten in haste whereas every subsequent year it was not eaten in haste. This is because when a person begins to detach themselves from all the desires of the physical world to which they are attached, they must make use of the moment that the desire to serve God first awakened within them, to quickly use that moment to escape from those desires - if only they would succeed. Afterwards they should proceed slowly, with consideration, like the Pesach sacrifice of all subsequent years.

This shiur is dedicated in honour of the yartzheit of
Irena bat Ilia Brezner.

May her soul be bound in the bonds of eternal life

1. Shemot 11:1¹

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אֶבְיָא עַל-פְּרַעֲה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֲרַי-כֵּן, וְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה : קְשָׁלוֹ--בְּלֶהָ, גֵּרֶשׁ וְגֵרֶשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה

And G-d said to Moshe: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall surely throw you out of here completely.

2. Shemot 11:1-2

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה.

G-d spoke to Moshe and Aharon in the land of Egypt saying: This month is for you the chief of months. It is the first for you of the months of the year.

3. Pesikta Rabbati Parshat HaChodesh

תּוֹחַלַת מְמוּשְׁכָה מַחֲלֵת לֵב אִיר חִיָּיא בַר אַבָּא אֱלוּ יִשְׂרָאֵל עַד שְׁלָא נִגְאָלוּ, אַתְהָ מוּצָא כִּיּוֹן שְׁבָא מִשָּׁה אַצֵּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ לְהוֹן אִמְרוּ לִי הַקְּבִי"ה לְךָ אִמְרוּ לְיִשְׂרָאֵל פְּקַד פְּקַדְתִּי אַתְכֶם (שְׁמוֹת ג' ט"ז), אִמְרוּ לוֹ מִשָּׁה רַבִּינוּ לֹא עֲדִיין זְמַן פְּקִידָה מַה כְּחִי כִי אֵיחַל [וּגוֹי] אִם כַּח אַבְנִים כְּחִי [אִם בְּשָׂרִי נַחוּשָׁת] (אִיּוֹב ו' י"א וִי"ב) וְכִיּוֹן שְׁאִמְרוּ לוֹ בַּחֲדָשׁ הַזֶּה נִגְאָלִים אִמְרוּ הָא סִימָן טוֹב וְעַץ חַיִּים תְּאוּהָ בָאָה.

"Drawn out hope makes the heart sick; but the tree of life is desire fulfilled" (Mishlei 13:12). Rabbi Chiya bar Abba said that this refers to Yisrael before they were redeemed. When Moshe came to them and said to them, "G-d told me to go and tell Yisrael 'I have surely remembered you' (Shemot 3:16)." They said, "Moshe, it is not yet the time for redemption. "What strength have I that I should wait? ... Is my strength the strength of rocks? Is my flesh made of copper?" (Iyov 6:11-12). When he said to them "In this month you will be redeemed" they said "This is a good sign. Desire fulfilled is a tree of life."

¹ Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 4

4. Shir HaShirim Rabba 2:8

קול דודי הנה זה בא, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין וחדש הזה אתם נגאלין, שנא' (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, ר' נחמיה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו.... אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם אלא מדלג על ההרים ואין הרים אלא עבודת כוכבים המד"א (הושע ד') על ראשי ההרים יזבחו ועל הגבעות יקטרו.

"The voice of my beloved, behold he comes" (Shir HaShirim 2:8) Rabbi Yehuda, Rabbi Nechemiah and Rabbanan; Rabbi Yehuda says: This refers to Moshe, when he came and said to Yisrael 'in this month you will be redeemed.' The people said to Moshe, 'how can we be redeemed, didn't G-d say to Avraham "They will enslave them and make them suffer for 400 years" (Bereishit 15) and only 210 years have passed.' Moshe replied to them, 'He wants you to be redeemed, so He doesn't look at your calculations, but "leaps over the mountains." The mountains and valleys here refer to the calculations of the end and the intercalation of the months. He leaps over the calculations and over the calculations of the end and the intercalation of the months, and in this month you will be redeemed, as the verse states, "This month is the chief of months for you" (Shemot 12). Rabbi Nechemiah said: "The voice of my beloved, behold he comes" refers to Moshe. When he said to Yisrael, "In this month you will be redeemed" they said to him, "But we do not have any good deeds to our merit." Moshe replied to them, "Since G-d wants you to be redeemed He does not look at your evil deeds. At whom does he look? At the righteous amongst you and at their deeds, like Amram and his Beit Din" ... They said to him, "Moshe, our teacher, how can we be redeemed when all of Egypt is dirty with our idolatry." He replied to them, "Since He wants you to be redeemed He does not look at your idolatry, but "skips over the mountains." 'Mountains' refers to idolatry, as the verse states, "On the top of the mountains they will offer their idolatrous sacrifices" (Hoshea 4).

5. Shemot 9:23

לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו--שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וְלֹכַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר, בְּמוֹשְׁבֵיהֶם.

Nobody saw anyone else, nor could anyone rise from their place for three days. But for all the Children of Yisrael there was light in their dwelling.

6. Rashi Bereishit 1:1

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחדש הזה לכם, שהיא מצווה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל

Rabbi Yitzchak said; The Torah should have started with "this month is for you..." which is the first mitzvah that was commanded to Yisrael.

7. Yerushalmi Rosh Hashana 1:3²

אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חייה בר בא לגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו.

Rabbi Simon said: "Much have You done, O You G-d, my G-d, Your wonders and Your thoughts are for us" (Tehillim 40:6). In the past You have done much. From here on, "Your wonders and Your thoughts are for us." Rabbi Levi said: This is comparable to a king who had a timepiece. Once his son arose, he gave it to him. Rabbi Yosse bar Chanina said: This is comparable to a king who had a guard booth. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Acha said: This is comparable to a king who had a ring. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Chiya bar Ba said: This is comparable to a carpenter who had carpentry tools. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Yitzchak said: This is comparable to a king who had treasures. Once his son arose he gave it to him. The Rabbis say: This is comparable to a doctor who had a medical bag. Once his son arose he gave it to him..

8. Rav Tzadok HaCohen: Machashavot Charutz 10:4

על כן נקרא חודש דיש על ידי זה בכל פעם חידוש, והתחדשות שאין מתיישן על ידי שיש העלם בינתים, והחידוש שאחר ההעלם הוא דבר חדש ולא מה שהיה מקודם, וכך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל (גיטין מ"ג א) היינו התחדשות דברי תורה צריך להיות על ידי העלם ומכשול הקודם על ידי זה בא אחר כך להתחדשות... ועל כן הקרבת המנחה חדשה הוא בשבועותיכם שספירת השבועות הקודמות הוא הגורם למנחה חדשה זו שזוכין לה ישראל המונין ללבנה (סוכה כ"ט א) שעתידין להתחדש כמותה (סנהדרין מ"ב א) ולהשיג התחדשות אחר כל העלם.... אין כל חדש תחת השמש וכל דבר כשמתיישן אין חשוב עוד שכבר הורגל בו, אבל דברי תורה צריכים להיות כל יום כחדשים וחביבים כל שעה כשעה ראשונה, דרק תחת השמש אין חדש אבל למעלה מהשמש שהוא התורה יש דבכל רגע יוכל להשיג התחדשות מה שלא נודע ונתגלה עדיין בעולם כלל

This is why the Hebrew word for month is *chodesh*, from the root *chadash* (new). Every month there is renewal and newness, and it never gets old, because it disappears temporarily. The renewal after the disappearance is a new thing and not the same as it was before. "A person does not truly understand the words of Torah until he has tripped over them" (Gittin 43a). This means that the renewal of Torah must be through its disappearance and stumbling. Through this comes renewal and newness.... For this reason we bring a 'new offering' on "your Shavuot", because the counting of the weeks beforehand is what causes the offering to be new. Yisrael merit this because they count their calendar based on the moon, and in the future they will become renewed like the moon, and find the newness after it has been hidden.... "There is nothing new under the sun," and everything loses its value as it becomes old, because the person has become used to it. But the words of Torah must be as if they are new every day, and as precious at all times like at the time they were first given. Only "under the sun" is nothing new, but beyond the sun, which is the

² Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 5

realm of Torah, there is newness. At any moment a person can achieve new things that were never known or revealed in the world before.

9. Rav Gedalyah Schorr: Ohr Gedalyahu: Moadim Parshat HaChodesh

חידוש הלבנה מורה על כח ההתחדשות בבניי, וכמו שאומרים בנוסח הברכה בעת קידוש הלבנה, שהם עתידים להתחדש כמותה. ובעת שניתן לבניי הפרשה של החודש הזה לכם, ניתן להם כח ההתחדשות, שעלי מורה חידוש הלבנה, ובתלמידי רבינו יונה במס' ברכות הקשו שהלא ענין של חידוש הלבנה הוא חשבון פשוט, וכדאי בגמ' ראש השנה פעמים בא בארוכה פעמים בא בקצרה, והוא חשבון בסדר הטבע, ולמה מרמז בכלל על ענין של התחדשות, ומתמצים כי לעין האדם נראה כהתחדשות ולכן מברכים עלי, ע"ש....
לכן אף שחידוש הלבנה הוא ענין טבעי, מורה הוא על כח ההתחדשות, כי אם לעין האדם נראה שאז נתחדש הלבנה, ויש לבוש בעולם הגשמי של התחדשות, זה לסימן שאז בבחינת כי גבה מעל גבה שומר יש רוח של התחדשות, ושבראש חודש בזמן שנתחדש הלבנה, יכול האדם לחדש את עצמו, ולקבל סיוע מכח ההתחדשות היורד בר"ח, וכח ההתחדשות הזה נמסר לישראל בעת שיצאו ממצרים, שניתן להם הפרשה של החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ביד בני ישראל.

The renewal of the moon teaches the power of renewal to the Children of Yisrael, as we say in the prayer of Kiddush HaChodesh, "that they will renew in the future like the moon." At the time that the Children of Yisrael were given the section of "This month is for you" they were given the power of renewal, which is demonstrated by the renewal of the moon. The students of Rabbeinu Yonah in their commentary on Berachot ask: The renewal of the moon is a simple calculation, as the Talmud explains, 'sometimes a long cycle, sometimes a short cycle.' This is a calculation of a physical phenomenon, so why does it allude to renewal? They answer that it appears to people as though the moon renews, and therefore we make a blessing over it. Look there....

Therefore even though the renewal of the moon is a natural phenomenon, it teaches about the power of renewal, because if it appears to people that the moon is being renewed, and it is clothed in the physical world as renewal, this is a sign that in the highest worlds there is a spirit of renewal. On Rosh Chodesh, when the moon is renewed a person can renew themselves, and to receive help from the power of renewal which comes on Rosh Chodesh. This power of renewal was given to Yisrael when they left Egypt, when the section of "this month is for you" was given to them.

10. Mishna Rosh Hashana 1:1

ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרין, באחד בתשרי. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי; בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו.

There are four 'New Years'... On the first of Shevat is the New Year for a tree, according to Beit Shammai. Beit Hillel say on the fifteenth of the month.

11. Rav Tzadok HaCohen: Pri Tzadik on Tu BiShvat 2

ראיתי שדקדקו למה תני לאילן לשון יחיד וכתבו דתיבת אילן גימטריא צ"א גימטריא שני השמות. ובאמת יש לדקדק יותר הא דתנן באחד בתשרי ראש השנה וכו' לנטיעה לשון יחיד אף דכולהו תנן לשון רבים ולשמיטין וליובלות וכן אחר כך לירקות ובאמצע תני לנטיעה לשון יחיד.

I saw fit to ask why the Mishna says 'tree' in the singular. Others have answered that the numerical value of 'ilan' is 91, which is the two Names of G-d (*Adonai* and *YHVH*). The truth is that we must look further because it is taught "On the first of Tishrei... for planting" which is also in the singular, even though everything else in the Mishna is in the plural - "for years, for *shemitot*, for *yovelot*," and afterwards it says "for vegetables" and in between "for planting" in the singular.

12. Rav Tzadok HaCohen: Tzidkat HaTzadik 1

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפזו על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדון פסח דורות:

The beginning of a person's entrance into the service of God must be with expediency. This is what we find in the Pesach sacrifice that was offered in Egypt, which had to be eaten in haste whereas every subsequent year it was not eaten in haste. This is because when a person begins to detach themselves from all the desires of the physical world to which they are attached, they must make use of the moment that the desire to serve God first awakened within them, to quickly use that moment to escape from those desires - if only they would succeed. Afterwards they should proceed slowly, with consideration, like the Pesach sacrifice of all subsequent years.

This shiur is dedicated in honour of the yartzheit of
Irena bat Ilia Brezner.

May her soul be bound in the bonds of eternal life

1. Shemot 11:1¹

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אֶבְיָא עַל-פְּרַעֲה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֲרַי-כֵּן, וְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה: קְשָׁלוֹ--כָּלָה, גֵּרֶשׁ וְגֵרֶשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה

And G-d said to Moshe: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall surely throw you out of here completely.

2. Shemot 11:1-2

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשִׁון הַחֹדָשִׁים: רֵאשִׁון הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה.

G-d spoke to Moshe and Aharon in the land of Egypt saying: This month is for you the chief of months. It is the first for you of the months of the year.

3. Pesikta Rabbati Parshat HaChodesh

תוחלת ממושכה מחלת לב א"ר חייא בר אבא אלו ישראל עד שלא נגאלו, אתה מוצא כיון שבא משה אצל ישראל ואמר להן אמר לי הקב"ה לך אמור לישראל פקד פקדתי אתכם (שמות ג' ט"ז), אמרו לו משה רבינו לא עדיין זמן פקידה מה כחי כי אייחל [וגו'] אם כח אבנים כחי [אם בשרי נחושת] (איוב ו' י"א וי"ב) וכיון שאמר לו בחדש הזה נגאלים אמרו הא סימן טוב ועץ חיים תאוה באה.

"Drawn out hope makes the heart sick; but the tree of life is desire fulfilled" (Mishlei 13:12). Rabbi Chiya bar Abba said that this refers to Yisrael before they were redeemed. When Moshe came to them and said to them, "G-d told me to go and tell Yisrael 'I have surely remembered you' (Shemot 3:16)." They said, "Moshe, it is not yet the time for redemption. "What strength have I that I should wait? ... Is my strength the strength of rocks? Is my flesh made of copper?" (Iyov 6:11-12). When he said to them "In this month you will be redeemed" they said "This is a good sign. Desire fulfilled is a tree of life."

¹ Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 4

4. Shir HaShirim Rabba 2:8

קול דודי הנה זה בא, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין וחדש הזה אתם נגאלין, שנא' (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, ר' נחמיה אמר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו.... אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם אלא מדלג על ההרים ואין הרים אלא עבודת כוכבים המד"א (הושע ד') על ראשי ההרים יזבחו ועל הגבעות יקטרו.

“The voice of my beloved, behold he comes” (Shir HaShirim 2:8) Rabbi Yehuda, Rabbi Nechemiah and Rabbanan; Rabbi Yehuda says: This refers to Moshe, when he came and said to Yisrael ‘in this month you will be redeemed.’ The people said to Moshe, ‘how can we be redeemed, didn’t G-d say to Avraham “They will enslave them and make them suffer for 400 years” (Bereishit 15) and only 210 years have passed.’ Moshe replied to them, ‘He wants you to be redeemed, so He doesn’t look at your calculations, but “leaps over the mountains.” The mountains and valleys here refer to the calculations of the end and the intercalation of the months. He leaps over the calculations and over the calculations of the end and the intercalation of the months, and in this month you will be redeemed, as the verse states, “This month is the chief of months for you” (Shemot 12). Rabbi Nechemiah said: “The voice of my beloved, behold he comes” refers to Moshe. When he said to Yisrael, “In this month you will be redeemed” they said to him, “But we do not have any good deeds to our merit.” Moshe replied to them, “Since G-d wants you to be redeemed He does not look at your evil deeds. At whom does he look? At the righteous amongst you and at their deeds, like Amram and his Beit Din”... They said to him, “Moshe, our teacher, how can we be redeemed when all of Egypt is dirty with our idolatry.” He replied to them, “Since He wants you to be redeemed He does not look at your idolatry, but “skips over the mountains.” ‘Mountains’ refers to idolatry, as the verse states, “On the top of the mountains they will offer their idolatrous sacrifices” (Hoshea 4).

5. Shemot 9:23

לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו--שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וְלֹכֵל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר, בְּמוֹשְׁבֵתָם.

Nobody saw anyone else, nor could anyone rise from their place for three days. But for all the Children of Yisrael there was light in their dwelling.

6. Rashi Bereishit 1:1

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחודש הזה לכם, שהיא מצווה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל

Rabbi Yitzchak said; The Torah should have started with “this month is for you...” which is the first mitzvah that was commanded to Yisrael.

7. Yerushalmi Rosh Hashana 1:3²

אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חייה בר בא לגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו.

Rabbi Simon said: "Much have You done, O You G-d, my G-d, Your wonders and Your thoughts are for us" (Tehillim 40:6). In the past You have done much. From here on, "Your wonders and Your thoughts are for us." Rabbi Levi said: This is comparable to a king who had a timepiece. Once his son arose, he gave it to him. Rabbi Yosse bar Chanina said: This is comparable to a king who had a guard booth. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Acha said: This is comparable to a king who had a ring. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Chiya bar Ba said: This is comparable to a carpenter who had carpentry tools. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Yitzchak said: This is comparable to a king who had treasures. Once his son arose he gave it to him. The Rabbis say: This is comparable to a doctor who had a medical bag. Once his son arose he gave it to him..

8. Rav Tzadok HaCohen: Machashavot Charutz 10:4

על כן נקרא חודש דיש על ידי זה בכל פעם חידוש, והתחדשות שאין מתיישן על ידי שיש העלם בינתים, והחידוש שאחר ההעלם הוא דבר חדש ולא מה שהיה מקודם, וכך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל (גיטין מ"ג א) היינו התחדשות דברי תורה צריך להיות על ידי העלם ומכשול הקודם על ידי זה בא אחר כך להתחדשות... ועל כן הקרבת המנחה חדשה הוא בשבועותיכם שספירת השבועות הקודמות הוא הגורם למנחה חדשה זו שזוכין לה ישראל המונין ללבנה (סוכה כ"ט א) שעתידין להתחדש כמותה (סנהדרין מ"ב א) ולהשיג התחדשות אחר כל העלם.... אין כל חדש תחת השמש וכל דבר כשמתיישן אין חשוב עוד שכבר הורגל בו, אבל דברי תורה צריכים להיות כל יום כחדשים וחביבים כל שעה כשעה ראשונה, דרק תחת השמש אין חדש אבל למעלה מהשמש שהוא התורה יש דבכל רגע יוכל להשיג התחדשות מה שלא נודע ונתגלה עדיין בעולם כלל

This is why the Hebrew word for month is *chodesh*, from the root *chadash* (new). Every month there is renewal and newness, and it never gets old, because it disappears temporarily. The renewal after the disappearance is a new thing and not the same as it was before. "A person does not truly understand the words of Torah until he has tripped over them" (Gittin 43a). This means that the renewal of Torah must be through its disappearance and stumbling. Through this comes renewal and newness.... For this reason we bring a 'new offering' on "your Shavuot", because the counting of the weeks beforehand is what causes the offering to be new. Yisrael merit this because they count their calendar based on the moon, and in the future they will become renewed like the moon, and find the newness after it has been hidden.... "There is nothing new under the sun," and everything loses its value as it becomes old, because the person has become used to it. But the words of Torah must be as if they are new every day, and as precious at all times like at the time they were first given. Only "under the sun" is nothing new, but beyond the sun, which is the

² Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 5

realm of Torah, there is newness. At any moment a person can achieve new things that were never known or revealed in the world before.

9. Rav Gedalyah Schorr: Ohr Gedalyahu: Moadim Parshat HaChodesh

חידוש הלבנה מורה על כח ההתחדשות בבניי, וכמו שאומרים בנוסח הברכה בעת קידוש הלבנה, שהם עתידים להתחדש כמותה. ובעת שניתן לבניי הפרשה של החודש הזה לכם, ניתן להם כח ההתחדשות, שעלי מורה חידוש הלבנה, ובתלמידי רבינו יונה במס' ברכות הקשו שהלא ענין של חידוש הלבנה הוא חשבון פשוט, וכדאי בגמ' ראש השנה פעמים בא בארוכה פעמים בא בקצרה, והוא חשבון בסדר הטבע, ולמה מרמז בכלל על ענין של התחדשות, ומתמצים כי לעין האדם נראה כהתחדשות ולכן מברכים עלי, ע"ש....
לכן אף שחידוש הלבנה הוא ענין טבעי, מורה הוא על כח ההתחדשות, כי אם לעין האדם נראה שאז נתחדש הלבנה, ויש לבוש בעולם הגשמי של התחדשות, זה לסימן שאז בבחינת כי גבה מעל גבה שומר יש רוח של התחדשות, ושבראש חודש בזמן שנתחדש הלבנה, יכול האדם לחדש את עצמו, ולקבל סיוע מכח ההתחדשות היורד בר"ח, וכח ההתחדשות הזה נמסר לישראל בעת שיצאו ממצרים, שניתן להם הפרשה של החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ביד בני ישראל.

The renewal of the moon teaches the power of renewal to the Children of Yisrael, as we say in the prayer of Kiddush HaChodesh, "that they will renew in the future like the moon." At the time that the Children of Yisrael were given the section of "This month is for you" they were given the power of renewal, which is demonstrated by the renewal of the moon. The students of Rabbeinu Yonah in their commentary on Berachot ask: The renewal of the moon is a simple calculation, as the Talmud explains, 'sometimes a long cycle, sometimes a short cycle.' This is a calculation of a physical phenomenon, so why does it allude to renewal? They answer that it appears to people as though the moon renews, and therefore we make a blessing over it. Look there....

Therefore even though the renewal of the moon is a natural phenomenon, it teaches about the power of renewal, because if it appears to people that the moon is being renewed, and it is clothed in the physical world as renewal, this is a sign that in the highest worlds there is a spirit of renewal. On Rosh Chodesh, when the moon is renewed a person can renew themselves, and to receive help from the power of renewal which comes on Rosh Chodesh. This power of renewal was given to Yisrael when they left Egypt, when the section of "this month is for you" was given to them.

10. Mishna Rosh Hashana 1:1

ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרין, באחד בתשרי. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי; בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו.

There are four 'New Years'... On the first of Shevat is the New Year for a tree, according to Beit Shammai. Beit Hillel say on the fifteenth of the month.

11. Rav Tzadok HaCohen: Pri Tzadik on Tu BiShvat 2

ראיתי שדקדקו למה תני לאילן לשון יחיד וכתבו דתיבת אילן גימטריא צ"א גימטריא שני השמות. ובאמת יש לדקדק יותר הא דתנן באחד בתשרי ראש השנה וכו' לנטיעה לשון יחיד אף דכולהו תנן לשון רבים ולשמיטין וליובלות וכן אחר כך לירקות ובאמצע תני לנטיעה לשון יחיד.

I saw fit to ask why the Mishna says 'tree' in the singular. Others have answered that the numerical value of 'ilan' is 91, which is the two Names of G-d (*Adonai* and *YHVH*). The truth is that we must look further because it is taught "On the first of Tishrei... for planting" which is also in the singular, even though everything else in the Mishna is in the plural - "for years, for *shemitot*, for *yovelot*," and afterwards it says "for vegetables" and in between "for planting" in the singular.

12. Rav Tzadok HaCohen: Tzidkat HaTzadik 1

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפזו על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדון פסח דורות:

The beginning of a person's entrance into the service of God must be with expediency. This is what we find in the Pesach sacrifice that was offered in Egypt, which had to be eaten in haste whereas every subsequent year it was not eaten in haste. This is because when a person begins to detach themselves from all the desires of the physical world to which they are attached, they must make use of the moment that the desire to serve God first awakened within them, to quickly use that moment to escape from those desires - if only they would succeed. Afterwards they should proceed slowly, with consideration, like the Pesach sacrifice of all subsequent years.

This shiur is dedicated in honour of the yartzheit of
Irena bat Ilia Brezner.

May her soul be bound in the bonds of eternal life

1. Shemot 11:1¹

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אֶבְיָא עַל-פְּרַעֲה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֲרַי-כֵּן, וְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה: קְשָׁלְחוּ--בְּלֶהָ, גֵּרֶשׁ וְגִרֶשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה

And G-d said to Moshe: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall surely throw you out of here completely.

2. Shemot 11:1-2

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשִׁון הַחֹדָשִׁים: רֵאשִׁון הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה.

G-d spoke to Moshe and Aharon in the land of Egypt saying: This month is for you the chief of months. It is the first for you of the months of the year.

3. Pesikta Rabbati Parshat HaChodesh

תּוֹחַלַת מְמוּשְׁכָה מַחֲלֵת לֵב אִיר חִיָּיא בַר אַבָּא אֱלוּ יִשְׂרָאֵל עַד שְׁלָא נִגְאָלוּ, אַתְהָ מוּצָא כִּיּוֹן שְׁבָא מִשָּׁה אֲצֵל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ לְהוֹן אִמְרוּ לִי הַקְּבִי"ה לְךָ אִמְרוּ לִישְׂרָאֵל פְּקֹד פְּקֹדֹתַי אַתְכֶם (שְׁמוֹת ג' ט"ז), אִמְרוּ לוֹ מִשָּׁה רַבִּינוּ לֹא עֲדִיין זְמַן פְּקִידָה מַה כְּחִי כִי אֵיחַל [וּגוֹי] אִם כַּח אַבְנִים כְּחִי [אִם בְּשָׂרֵי נַחוּשָׁת] (אִיּוֹב ו' י"א וּי"ב) וְכִיּוֹן שְׁאִמְרוּ לוֹ בַּחֲדָשׁ הַזֶּה נִגְאָלִים אִמְרוּ הָא סִימָן טוֹב וְעַץ חַיִּים תְּאוּהָ בָאָה.

"Drawn out hope makes the heart sick; but the tree of life is desire fulfilled" (Mishlei 13:12). Rabbi Chiya bar Abba said that this refers to Yisrael before they were redeemed. When Moshe came to them and said to them, "G-d told me to go and tell Yisrael 'I have surely remembered you' (Shemot 3:16)." They said, "Moshe, it is not yet the time for redemption. "What strength have I that I should wait? ... Is my strength the strength of rocks? Is my flesh made of copper?" (Iyov 6:11-12). When he said to them "In this month you will be redeemed" they said "This is a good sign. Desire fulfilled is a tree of life."

¹ Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 4

4. Shir HaShirim Rabba 2:8

קול דודי הנה זה בא, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין וחדש הזה אתם נגאלין, שנא' (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, ר' נחמיה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו.... אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם אלא מדלג על ההרים ואין הרים אלא עבודת כוכבים המד"א (הושע ד') על ראשי ההרים יזבחו ועל הגבעות יקטרו.

“The voice of my beloved, behold he comes” (Shir HaShirim 2:8) Rabbi Yehuda, Rabbi Nechemiah and Rabbanan; Rabbi Yehuda says: This refers to Moshe, when he came and said to Yisrael ‘in this month you will be redeemed.’ The people said to Moshe, ‘how can we be redeemed, didn’t G-d say to Avraham “They will enslave them and make them suffer for 400 years” (Bereishit 15) and only 210 years have passed.’ Moshe replied to them, ‘He wants you to be redeemed, so He doesn’t look at your calculations, but “leaps over the mountains.” The mountains and valleys here refer to the calculations of the end and the intercalation of the months. He leaps over the calculations and over the calculations of the end and the intercalation of the months, and in this month you will be redeemed, as the verse states, “This month is the chief of months for you” (Shemot 12). Rabbi Nechemiah said: “The voice of my beloved, behold he comes” refers to Moshe. When he said to Yisrael, “In this month you will be redeemed” they said to him, “But we do not have any good deeds to our merit.” Moshe replied to them, “Since G-d wants you to be redeemed He does not look at your evil deeds. At whom does he look? At the righteous amongst you and at their deeds, like Amram and his Beit Din”... They said to him, “Moshe, our teacher, how can we be redeemed when all of Egypt is dirty with our idolatry.” He replied to them, “Since He wants you to be redeemed He does not look at your idolatry, but “skips over the mountains.” ‘Mountains’ refers to idolatry, as the verse states, “On the top of the mountains they will offer their idolatrous sacrifices” (Hoshea 4).

5. Shemot 9:23

לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו--שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וְלֹכֵל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר, בְּמוֹשְׁבֵתָם.

Nobody saw anyone else, nor could anyone rise from their place for three days. But for all the Children of Yisrael there was light in their dwelling.

6. Rashi Bereishit 1:1

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחודש הזה לכם, שהיא מצווה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל

Rabbi Yitzchak said; The Torah should have started with “this month is for you...” which is the first mitzvah that was commanded to Yisrael.

7. Yerushalmi Rosh Hashana 1:3²

אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חייה בר בא לגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו.

Rabbi Simon said: "Much have You done, O You G-d, my G-d, Your wonders and Your thoughts are for us" (Tehillim 40:6). In the past You have done much. From here on, "Your wonders and Your thoughts are for us." Rabbi Levi said: This is comparable to a king who had a timepiece. Once his son arose, he gave it to him. Rabbi Yosse bar Chanina said: This is comparable to a king who had a guard booth. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Acha said: This is comparable to a king who had a ring. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Chiya bar Ba said: This is comparable to a carpenter who had carpentry tools. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Yitzchak said: This is comparable to a king who had treasures. Once his son arose he gave it to him. The Rabbis say: This is comparable to a doctor who had a medical bag. Once his son arose he gave it to him..

8. Rav Tzadok HaCohen: Machashavot Charutz 10:4

על כן נקרא חודש דיש על ידי זה בכל פעם חידוש, והתחדשות שאין מתיישן על ידי שיש העלם בינתים, והחידוש שאחר ההעלם הוא דבר חדש ולא מה שהיה מקודם, וכך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל (גיטין מ"ג א) היינו התחדשות דברי תורה צריך להיות על ידי העלם ומכשול הקודם על ידי זה בא אחר כך להתחדשות... ועל כן הקרבת המנחה חדשה הוא בשבועותיכם שספירת השבועות הקודמות הוא הגורם למנחה חדשה זו שזוכין לה ישראל המונין ללבנה (סוכה כ"ט א) שעתידין להתחדש כמותה (סנהדרין מ"ב א) ולהשיג התחדשות אחר כל העלם.... אין כל חדש תחת השמש וכל דבר כשמתיישן אין חשוב עוד שכבר הורגל בו, אבל דברי תורה צריכים להיות כל יום כחדשים וחביבים כל שעה כשעה ראשונה, דרק תחת השמש אין חדש אבל למעלה מהשמש שהוא התורה יש דבכל רגע יוכל להשיג התחדשות מה שלא נודע ונתגלה עדיין בעולם כלל

This is why the Hebrew word for month is *chodesh*, from the root *chadash* (new). Every month there is renewal and newness, and it never gets old, because it disappears temporarily. The renewal after the disappearance is a new thing and not the same as it was before. "A person does not truly understand the words of Torah until he has tripped over them" (Gittin 43a). This means that the renewal of Torah must be through its disappearance and stumbling. Through this comes renewal and newness.... For this reason we bring a 'new offering' on "your Shavuot", because the counting of the weeks beforehand is what causes the offering to be new. Yisrael merit this because they count their calendar based on the moon, and in the future they will become renewed like the moon, and find the newness after it has been hidden.... "There is nothing new under the sun," and everything loses its value as it becomes old, because the person has become used to it. But the words of Torah must be as if they are new every day, and as precious at all times like at the time they were first given. Only "under the sun" is nothing new, but beyond the sun, which is the

² Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 5

realm of Torah, there is newness. At any moment a person can achieve new things that were never known or revealed in the world before.

9. Rav Gedalyah Schorr: Ohr Gedalyahu: Moadim Parshat HaChodesh

חידוש הלבנה מורה על כח ההתחדשות בבניי, וכמו שאומרים בנוסח הברכה בעת קידוש הלבנה, שהם עתידים להתחדש כמותה. ובעת שניתן לבניי הפרשה של החודש הזה לכם, ניתן להם כח ההתחדשות, שעלי מורה חידוש הלבנה, ובתלמידי רבינו יונה במס' ברכות הקשו שהלא ענין של חידוש הלבנה הוא חשבון פשוט, וכדאי בגמ' ראש השנה פעמים בא בארוכה פעמים בא בקצרה, והוא חשבון בסדר הטבע, ולמה מרמז בכלל על ענין של התחדשות, ומתמצים כי לעין האדם נראה כהתחדשות ולכן מברכים עלי, ע"ש....
לכן אף שחידוש הלבנה הוא ענין טבעי, מורה הוא על כח ההתחדשות, כי אם לעין האדם נראה שאז נתחדש הלבנה, ויש לבוש בעולם הגשמי של התחדשות, זה לסימן שאז בבחינת כי גבה מעל גבה שומר יש רוח של התחדשות, ושבראש חודש בזמן שנתחדש הלבנה, יכול האדם לחדש את עצמו, ולקבל סיוע מכח ההתחדשות היורד בר"ח, וכח ההתחדשות הזה נמסר לישראל בעת שיצאו ממצרים, שניתן להם הפרשה של החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ביד בני ישראל.

The renewal of the moon teaches the power of renewal to the Children of Yisrael, as we say in the prayer of Kiddush HaChodesh, "that they will renew in the future like the moon." At the time that the Children of Yisrael were given the section of "This month is for you" they were given the power of renewal, which is demonstrated by the renewal of the moon. The students of Rabbeinu Yonah in their commentary on Berachot ask: The renewal of the moon is a simple calculation, as the Talmud explains, 'sometimes a long cycle, sometimes a short cycle.' This is a calculation of a physical phenomenon, so why does it allude to renewal? They answer that it appears to people as though the moon renews, and therefore we make a blessing over it. Look there....

Therefore even though the renewal of the moon is a natural phenomenon, it teaches about the power of renewal, because if it appears to people that the moon is being renewed, and it is clothed in the physical world as renewal, this is a sign that in the highest worlds there is a spirit of renewal. On Rosh Chodesh, when the moon is renewed a person can renew themselves, and to receive help from the power of renewal which comes on Rosh Chodesh. This power of renewal was given to Yisrael when they left Egypt, when the section of "this month is for you" was given to them.

10. Mishna Rosh Hashana 1:1

ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרין, באחד בתשרי. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי; בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו.

There are four 'New Years'... On the first of Shevat is the New Year for a tree, according to Beit Shammai. Beit Hillel say on the fifteenth of the month.

11. Rav Tzadok HaCohen: Pri Tzadik on Tu BiShvat 2

ראיתי שדקדקו למה תני לאילן לשון יחיד וכתבו דתיבת אילן גימטריא צ"א גימטריא שני השמות. ובאמת יש לדקדק יותר הא דתנן באחד בתשרי ראש השנה וכו' לנטיעה לשון יחיד אף דכולהו תנן לשון רבים ולשמיטין וליובלות וכן אחר כך לירקות ובאמצע תני לנטיעה לשון יחיד.

I saw fit to ask why the Mishna says 'tree' in the singular. Others have answered that the numerical value of 'ilan' is 91, which is the two Names of G-d (*Adonai* and *YHVH*). The truth is that we must look further because it is taught "On the first of Tishrei... for planting" which is also in the singular, even though everything else in the Mishna is in the plural - "for years, for *shemitot*, for *yovelot*," and afterwards it says "for vegetables" and in between "for planting" in the singular.

12. Rav Tzadok HaCohen: Tzidkat HaTzadik 1

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפזו על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדון פסח דורות:

The beginning of a person's entrance into the service of God must be with expediency. This is what we find in the Pesach sacrifice that was offered in Egypt, which had to be eaten in haste whereas every subsequent year it was not eaten in haste. This is because when a person begins to detach themselves from all the desires of the physical world to which they are attached, they must make use of the moment that the desire to serve God first awakened within them, to quickly use that moment to escape from those desires - if only they would succeed. Afterwards they should proceed slowly, with consideration, like the Pesach sacrifice of all subsequent years.

This shiur is dedicated in honour of the yartzheit of
Irena bat Ilia Brezner.

May her soul be bound in the bonds of eternal life

1. Shemot 11:1¹

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אֶבְיָא עַל-פְּרַעֲה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֲרַי-כֵּן, וְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה: קְשָׁלוֹ--בְּלֶהָ, גֵרֶשׁ וְגִרֶשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה

And G-d said to Moshe: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall surely throw you out of here completely.

2. Shemot 11:1-2

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשִׁוֹן הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה.

G-d spoke to Moshe and Aharon in the land of Egypt saying: This month is for you the chief of months. It is the first for you of the months of the year.

3. Pesikta Rabbati Parshat HaChodesh

תוחלת ממושכה מחלת לב א"ר חייא בר אבא אלו ישראל עד שלא נגאלו, אתה מוצא כיון שבא משה אצל ישראל ואמר להן אמר לי הקב"ה לך אמור לישראל פקד פקדתי אתכם (שמות ג' ט"ז), אמרו לו משה רבינו לא עדיין זמן פקידה מה כחי כי אייחל [וגו'] אם כח אבנים כחי [אם בשרי נחושת] (איוב ו' י"א וי"ב) וכיון שאמר לו בחדש הזה נגאלים אמרו הא סימן טוב ועץ חיים תאוה באה.

"Drawn out hope makes the heart sick; but the tree of life is desire fulfilled" (Mishlei 13:12). Rabbi Chiya bar Abba said that this refers to Yisrael before they were redeemed. When Moshe came to them and said to them, "G-d told me to go and tell Yisrael 'I have surely remembered you' (Shemot 3:16)." They said, "Moshe, it is not yet the time for redemption. "What strength have I that I should wait? ... Is my strength the strength of rocks? Is my flesh made of copper?" (Iyov 6:11-12). When he said to them "In this month you will be redeemed" they said "This is a good sign. Desire fulfilled is a tree of life."

¹ Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 4

4. Shir HaShirim Rabba 2:8

קול דודי הנה זה בא, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין וחדש הזה אתם נגאלין, שנא' (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, ר' נחמיה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו.... אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם אלא מדלג על ההרים ואין הרים אלא עבודת כוכבים המד"א (הושע ד') על ראשי ההרים יזבחו ועל הגבעות יקטרו.

"The voice of my beloved, behold he comes" (Shir HaShirim 2:8) Rabbi Yehuda, Rabbi Nechemiah and Rabbanan; Rabbi Yehuda says: This refers to Moshe, when he came and said to Yisrael 'in this month you will be redeemed.' The people said to Moshe, 'how can we be redeemed, didn't G-d say to Avraham "They will enslave them and make them suffer for 400 years" (Bereishit 15) and only 210 years have passed.' Moshe replied to them, 'He wants you to be redeemed, so He doesn't look at your calculations, but "leaps over the mountains." The mountains and valleys here refer to the calculations of the end and the intercalation of the months. He leaps over the calculations and over the calculations of the end and the intercalation of the months, and in this month you will be redeemed, as the verse states, "This month is the chief of months for you" (Shemot 12). Rabbi Nechemiah said: "The voice of my beloved, behold he comes" refers to Moshe. When he said to Yisrael, "In this month you will be redeemed" they said to him, "But we do not have any good deeds to our merit." Moshe replied to them, "Since G-d wants you to be redeemed He does not look at your evil deeds. At whom does he look? At the righteous amongst you and at their deeds, like Amram and his Beit Din" ... They said to him, "Moshe, our teacher, how can we be redeemed when all of Egypt is dirty with our idolatry." He replied to them, "Since He wants you to be redeemed He does not look at your idolatry, but "skips over the mountains." 'Mountains' refers to idolatry, as the verse states, "On the top of the mountains they will offer their idolatrous sacrifices" (Hoshea 4).

5. Shemot 9:23

לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו--שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וְלֹכֵל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר, בְּמוֹשְׁבֵתָם.

Nobody saw anyone else, nor could anyone rise from their place for three days. But for all the Children of Yisrael there was light in their dwelling.

6. Rashi Bereishit 1:1

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחודש הזה לכם, שהיא מצווה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל

Rabbi Yitzchak said; The Torah should have started with "this month is for you..." which is the first mitzvah that was commanded to Yisrael.

7. Yerushalmi Rosh Hashana 1:3²

אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חייה בר בא לגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו.

Rabbi Simon said: "Much have You done, O You G-d, my G-d, Your wonders and Your thoughts are for us" (Tehillim 40:6). In the past You have done much. From here on, "Your wonders and Your thoughts are for us." Rabbi Levi said: This is comparable to a king who had a timepiece. Once his son arose, he gave it to him. Rabbi Yosse bar Chanina said: This is comparable to a king who had a guard booth. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Acha said: This is comparable to a king who had a ring. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Chiya bar Ba said: This is comparable to a carpenter who had carpentry tools. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Yitzchak said: This is comparable to a king who had treasures. Once his son arose he gave it to him. The Rabbis say: This is comparable to a doctor who had a medical bag. Once his son arose he gave it to him..

8. Rav Tzadok HaCohen: Machashavot Charutz 10:4

על כן נקרא חודש דיש על ידי זה בכל פעם חידוש, והתחדשות שאין מתיישן על ידי שיש העלם בינתים, והחידוש שאחר ההעלם הוא דבר חדש ולא מה שהיה מקודם, וכך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל (גיטין מ"ג א) היינו התחדשות דברי תורה צריך להיות על ידי העלם ומכשול הקודם על ידי זה בא אחר כך להתחדשות... ועל כן הקרבת המנחה חדשה הוא בשבועותיכם שספירת השבועות הקודמות הוא הגורם למנחה חדשה זו שזוכין לה ישראל המונין ללבנה (סוכה כ"ט א) שעתידין להתחדש כמותה (סנהדרין מ"ב א) ולהשיג התחדשות אחר כל העלם.... אין כל חדש תחת השמש וכל דבר כשמתיישן אין חשוב עוד שכבר הורגל בו, אבל דברי תורה צריכים להיות כל יום כחדשים וחביבים כל שעה כשעה ראשונה, דרק תחת השמש אין חדש אבל למעלה מהשמש שהוא התורה יש דבכל רגע יוכל להשיג התחדשות מה שלא נודע ונתגלה עדיין בעולם כלל

This is why the Hebrew word for month is *chodesh*, from the root *chadash* (new). Every month there is renewal and newness, and it never gets old, because it disappears temporarily. The renewal after the disappearance is a new thing and not the same as it was before. "A person does not truly understand the words of Torah until he has tripped over them" (Gittin 43a). This means that the renewal of Torah must be through its disappearance and stumbling. Through this comes renewal and newness.... For this reason we bring a 'new offering' on "your Shavuot", because the counting of the weeks beforehand is what causes the offering to be new. Yisrael merit this because they count their calendar based on the moon, and in the future they will become renewed like the moon, and find the newness after it has been hidden.... "There is nothing new under the sun," and everything loses its value as it becomes old, because the person has become used to it. But the words of Torah must be as if they are new every day, and as precious at all times like at the time they were first given. Only "under the sun" is nothing new, but beyond the sun, which is the

² Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 5

realm of Torah, there is newness. At any moment a person can achieve new things that were never known or revealed in the world before.

9. Rav Gedalyah Schorr: Ohr Gedalyahu: Moadim Parshat HaChodesh

חידוש הלבנה מורה על כח ההתחדשות בבניי, וכמו שאומרים בנוסח הברכה בעת קידוש הלבנה, שהם עתידים להתחדש כמותה. ובעת שניתן לבניי הפרשה של החודש הזה לכם, ניתן להם כח ההתחדשות, שעלי מורה חידוש הלבנה, ובתלמידי רבינו יונה במס' ברכות הקשו שהלא ענין של חידוש הלבנה הוא חשבון פשוט, וכדאי בגמ' ראש השנה פעמים בא בארוכה פעמים בא בקצרה, והוא חשבון בסדר הטבע, ולמה מרמז בכלל על ענין של התחדשות, ומתמצים כי לעין האדם נראה כהתחדשות ולכן מברכים עלי, ע"ש....
לכן אף שחידוש הלבנה הוא ענין טבעי, מורה הוא על כח ההתחדשות, כי אם לעין האדם נראה שאז נתחדש הלבנה, ויש לבוש בעולם הגשמי של התחדשות, זה לסימן שאז בבחינת כי גבה מעל גבה שומר יש רוח של התחדשות, ושבראש חודש בזמן שנתחדש הלבנה, יכול האדם לחדש את עצמו, ולקבל סיוע מכח ההתחדשות היורד בר"ח, וכח ההתחדשות הזה נמסר לישראל בעת שיצאו ממצרים, שניתן להם הפרשה של החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ביד בני ישראל.

The renewal of the moon teaches the power of renewal to the Children of Yisrael, as we say in the prayer of Kiddush HaChodesh, "that they will renew in the future like the moon." At the time that the Children of Yisrael were given the section of "This month is for you" they were given the power of renewal, which is demonstrated by the renewal of the moon. The students of Rabbeinu Yonah in their commentary on Berachot ask: The renewal of the moon is a simple calculation, as the Talmud explains, 'sometimes a long cycle, sometimes a short cycle.' This is a calculation of a physical phenomenon, so why does it allude to renewal? They answer that it appears to people as though the moon renews, and therefore we make a blessing over it. Look there....

Therefore even though the renewal of the moon is a natural phenomenon, it teaches about the power of renewal, because if it appears to people that the moon is being renewed, and it is clothed in the physical world as renewal, this is a sign that in the highest worlds there is a spirit of renewal. On Rosh Chodesh, when the moon is renewed a person can renew themselves, and to receive help from the power of renewal which comes on Rosh Chodesh. This power of renewal was given to Yisrael when they left Egypt, when the section of "this month is for you" was given to them.

10. Mishna Rosh Hashana 1:1

ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרין, באחד בתשרי. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי; בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו.

There are four 'New Years'... On the first of Shevat is the New Year for a tree, according to Beit Shammai. Beit Hillel say on the fifteenth of the month.

11. Rav Tzadok HaCohen: Pri Tzadik on Tu BiShvat 2

ראיתי שדקדקו למה תני לאילן לשון יחיד וכתבו דתיבת אילן גימטריא צ"א גימטריא שני השמות. ובאמת יש לדקדק יותר הא דתנן באחד בתשרי ראש השנה וכו' לנטיעה לשון יחיד אף דכולהו תנן לשון רבים ולשמיטין וליובלות וכן אחר כך לירקות ובאמצע תני לנטיעה לשון יחיד.

I saw fit to ask why the Mishna says 'tree' in the singular. Others have answered that the numerical value of 'ilan' is 91, which is the two Names of G-d (*Adonai* and *YHVH*). The truth is that we must look further because it is taught "On the first of Tishrei... for planting" which is also in the singular, even though everything else in the Mishna is in the plural - "for years, for *shemitot*, for *yovelot*," and afterwards it says "for vegetables" and in between "for planting" in the singular.

12. Rav Tzadok HaCohen: Tzidkat HaTzadik 1

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפזו על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדון פסח דורות:

The beginning of a person's entrance into the service of God must be with expediency. This is what we find in the Pesach sacrifice that was offered in Egypt, which had to be eaten in haste whereas every subsequent year it was not eaten in haste. This is because when a person begins to detach themselves from all the desires of the physical world to which they are attached, they must make use of the moment that the desire to serve God first awakened within them, to quickly use that moment to escape from those desires - if only they would succeed. Afterwards they should proceed slowly, with consideration, like the Pesach sacrifice of all subsequent years.

This shiur is dedicated in honour of the yartzheit of
Irena bat Ilia Brezner.

May her soul be bound in the bonds of eternal life

1. Shemot 11:1¹

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אֲבִיא עַל-פְּרַעֲה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֲרַי-כֵּן, וְשָׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה: ֶקְשָׁלוּ--כָּלָה, גֵּרֶשׁ וְגֵרֶשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה

And G-d said to Moshe: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall surely throw you out of here completely.

2. Shemot 11:1-2

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה.

G-d spoke to Moshe and Aharon in the land of Egypt saying: This month is for you the chief of months. It is the first for you of the months of the year.

3. Pesikta Rabbati Parshat HaChodesh

תוחלת ממושכה מחלת לב א"ר חייא בר אבא אלו ישראל עד שלא נגאלו, אתה מוצא כיון שבא משה אצל ישראל ואמר להן אמר לי הקב"ה לך אמור לישראל פקד פקדתי אתכם (שמות ג' ט"ז), אמרו לו משה רבינו לא עדיין זמן פקידה מה כחי כי אייחל [וגו'] אם כח אבנים כחי [אם בשרי נחושת] (איוב ו' י"א וי"ב) וכיון שאמר לו בחדש הזה נגאלים אמרו הא סימן טוב ועץ חיים תאוה באה.

"Drawn out hope makes the heart sick; but the tree of life is desire fulfilled" (Mishlei 13:12). Rabbi Chiya bar Abba said that this refers to Yisrael before they were redeemed. When Moshe came to them and said to them, "G-d told me to go and tell Yisrael 'I have surely remembered you' (Shemot 3:16)." They said, "Moshe, it is not yet the time for redemption. "What strength have I that I should wait? ... Is my strength the strength of rocks? Is my flesh made of copper?" (Iyov 6:11-12). When he said to them "In this month you will be redeemed" they said "This is a good sign. Desire fulfilled is a tree of life."

¹ Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 4

4. Shir HaShirim Rabba 2:8

קול דודי הנה זה בא, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין וחדש הזה אתם נגאלין, שנא' (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, ר' נחמיה אמר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו.... אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם אלא מדלג על ההרים ואין הרים אלא עבודת כוכבים המד"א (הושע ד') על ראשי ההרים יזבחו ועל הגבעות יקטרו.

"The voice of my beloved, behold he comes" (Shir HaShirim 2:8) Rabbi Yehuda, Rabbi Nechemiah and Rabbanan; Rabbi Yehuda says: This refers to Moshe, when he came and said to Yisrael 'in this month you will be redeemed.' The people said to Moshe, 'how can we be redeemed, didn't G-d say to Avraham "They will enslave them and make them suffer for 400 years" (Bereishit 15) and only 210 years have passed.' Moshe replied to them, 'He wants you to be redeemed, so He doesn't look at your calculations, but "leaps over the mountains." The mountains and valleys here refer to the calculations of the end and the intercalation of the months. He leaps over the calculations and over the calculations of the end and the intercalation of the months, and in this month you will be redeemed, as the verse states, "This month is the chief of months for you" (Shemot 12). Rabbi Nechemiah said: "The voice of my beloved, behold he comes" refers to Moshe. When he said to Yisrael, "In this month you will be redeemed" they said to him, "But we do not have any good deeds to our merit." Moshe replied to them, "Since G-d wants you to be redeemed He does not look at your evil deeds. At whom does he look? At the righteous amongst you and at their deeds, like Amram and his Beit Din" ... They said to him, "Moshe, our teacher, how can we be redeemed when all of Egypt is dirty with our idolatry." He replied to them, "Since He wants you to be redeemed He does not look at your idolatry, but "skips over the mountains." 'Mountains' refers to idolatry, as the verse states, "On the top of the mountains they will offer their idolatrous sacrifices" (Hoshea 4).

5. Shemot 9:23

לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו--שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וְלֹכַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר, בְּמוֹשְׁבֵתָם.

Nobody saw anyone else, nor could anyone rise from their place for three days. But for all the Children of Yisrael there was light in their dwelling.

6. Rashi Bereishit 1:1

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחדש הזה לכם, שהיא מצווה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל

Rabbi Yitzchak said; The Torah should have started with "this month is for you..." which is the first mitzvah that was commanded to Yisrael.

7. Yerushalmi Rosh Hashana 1:3²

אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חייה בר בא לגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו.

Rabbi Simon said: "Much have You done, O You G-d, my G-d, Your wonders and Your thoughts are for us" (Tehillim 40:6). In the past You have done much. From here on, "Your wonders and Your thoughts are for us." Rabbi Levi said: This is comparable to a king who had a timepiece. Once his son arose, he gave it to him. Rabbi Yosse bar Chanina said: This is comparable to a king who had a guard booth. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Acha said: This is comparable to a king who had a ring. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Chiya bar Ba said: This is comparable to a carpenter who had carpentry tools. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Yitzchak said: This is comparable to a king who had treasures. Once his son arose he gave it to him. The Rabbis say: This is comparable to a doctor who had a medical bag. Once his son arose he gave it to him..

8. Rav Tzadok HaCohen: Machashavot Charutz 10:4

על כן נקרא חודש דיש על ידי זה בכל פעם חידוש, והתחדשות שאין מתיישן על ידי שיש העלם בינתים, והחידוש שאחר ההעלם הוא דבר חדש ולא מה שהיה מקודם, וכך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל (גיטין מ"ג א) היינו התחדשות דברי תורה צריך להיות על ידי העלם ומכשול הקודם על ידי זה בא אחר כך להתחדשות... ועל כן הקרבת המנחה חדשה הוא בשבועותיכם שספירת השבועות הקודמות הוא הגורם למנחה חדשה זו שזוכין לה ישראל המונין ללבנה (סוכה כ"ט א) שעתידין להתחדש כמותה (סנהדרין מ"ב א) ולהשיג התחדשות אחר כל העלם.... אין כל חדש תחת השמש וכל דבר כשמתיישן אין חשוב עוד שכבר הורגל בו, אבל דברי תורה צריכים להיות כל יום כחדשים וחביבים כל שעה כשעה ראשונה, דרק תחת השמש אין חדש אבל למעלה מהשמש שהוא התורה יש דבכל רגע יוכל להשיג התחדשות מה שלא נודע ונתגלה עדיין בעולם כלל

This is why the Hebrew word for month is *chodesh*, from the root *chadash* (new). Every month there is renewal and newness, and it never gets old, because it disappears temporarily. The renewal after the disappearance is a new thing and not the same as it was before. "A person does not truly understand the words of Torah until he has tripped over them" (Gittin 43a). This means that the renewal of Torah must be through its disappearance and stumbling. Through this comes renewal and newness.... For this reason we bring a 'new offering' on "your Shavuot", because the counting of the weeks beforehand is what causes the offering to be new. Yisrael merit this because they count their calendar based on the moon, and in the future they will become renewed like the moon, and find the newness after it has been hidden.... "There is nothing new under the sun," and everything loses its value as it becomes old, because the person has become used to it. But the words of Torah must be as if they are new every day, and as precious at all times like at the time they were first given. Only "under the sun" is nothing new, but beyond the sun, which is the

² Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 5

realm of Torah, there is newness. At any moment a person can achieve new things that were never known or revealed in the world before.

9. Rav Gedalyah Schorr: Ohr Gedalyahu: Moadim Parshat HaChodesh

חידוש הלבנה מורה על כח ההתחדשות בבניי, וכמו שאומרים בנוסח הברכה בעת קידוש הלבנה, שהם עתידים להתחדש כמותה. ובעת שניתן לבניי הפרשה של החודש הזה לכם, ניתן להם כח ההתחדשות, שעלי מורה חידוש הלבנה, ובתלמידי רבינו יונה במס' ברכות הקשו שהלא ענין של חידוש הלבנה הוא חשבון פשוט, וכדאי בגמ' ראש השנה פעמים בא בארוכה פעמים בא בקצרה, והוא חשבון בסדר הטבע, ולמה מרמז בכלל על ענין של התחדשות, ומתמצים כי לעין האדם נראה כהתחדשות ולכן מברכים עלי, ע"ש....
לכן אף שחידוש הלבנה הוא ענין טבעי, מורה הוא על כח ההתחדשות, כי אם לעין האדם נראה שאז נתחדש הלבנה, ויש לבוש בעולם הגשמי של התחדשות, זה לסימן שאז בבחינת כי גבה מעל גבה שומר יש רוח של התחדשות, ושבראש חודש בזמן שנתחדש הלבנה, יכול האדם לחדש את עצמו, ולקבל סיוע מכח ההתחדשות היורד בר"ח, וכח ההתחדשות הזה נמסר לישראל בעת שיצאו ממצרים, שניתן להם הפרשה של החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ביד בני ישראל.

The renewal of the moon teaches the power of renewal to the Children of Yisrael, as we say in the prayer of Kiddush HaChodesh, "that they will renew in the future like the moon." At the time that the Children of Yisrael were given the section of "This month is for you" they were given the power of renewal, which is demonstrated by the renewal of the moon. The students of Rabbeinu Yonah in their commentary on Berachot ask: The renewal of the moon is a simple calculation, as the Talmud explains, 'sometimes a long cycle, sometimes a short cycle.' This is a calculation of a physical phenomenon, so why does it allude to renewal? They answer that it appears to people as though the moon renews, and therefore we make a blessing over it. Look there....

Therefore even though the renewal of the moon is a natural phenomenon, it teaches about the power of renewal, because if it appears to people that the moon is being renewed, and it is clothed in the physical world as renewal, this is a sign that in the highest worlds there is a spirit of renewal. On Rosh Chodesh, when the moon is renewed a person can renew themselves, and to receive help from the power of renewal which comes on Rosh Chodesh. This power of renewal was given to Yisrael when they left Egypt, when the section of "this month is for you" was given to them.

10. Mishna Rosh Hashana 1:1

ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרין, באחד בתשרי. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי; בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו.

There are four 'New Years'... On the first of Shevat is the New Year for a tree, according to Beit Shammai. Beit Hillel say on the fifteenth of the month.

11. Rav Tzadok HaCohen: Pri Tzadik on Tu BiShvat 2

ראיתי שדקדקו למה תני לאילן לשון יחיד וכתבו דתיבת אילן גימטריא צ"א גימטריא שני השמות. ובאמת יש לדקדק יותר הא דתנן באחד בתשרי ראש השנה וכו' לנטיעה לשון יחיד אף דכולהו תנן לשון רבים ולשמיטין וליובלות וכן אחר כך לירקות ובאמצע תני לנטיעה לשון יחיד.

I saw fit to ask why the Mishna says 'tree' in the singular. Others have answered that the numerical value of 'ilan' is 91, which is the two Names of G-d (*Adonai* and *YHVH*). The truth is that we must look further because it is taught "On the first of Tishrei... for planting" which is also in the singular, even though everything else in the Mishna is in the plural - "for years, for *shemitot*, for *yovelot*," and afterwards it says "for vegetables" and in between "for planting" in the singular.

12. Rav Tzadok HaCohen: Tzidkat HaTzadik 1

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפזו על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדון פסח דורות:

The beginning of a person's entrance into the service of God must be with expediency. This is what we find in the Pesach sacrifice that was offered in Egypt, which had to be eaten in haste whereas every subsequent year it was not eaten in haste. This is because when a person begins to detach themselves from all the desires of the physical world to which they are attached, they must make use of the moment that the desire to serve God first awakened within them, to quickly use that moment to escape from those desires - if only they would succeed. Afterwards they should proceed slowly, with consideration, like the Pesach sacrifice of all subsequent years.

This shiur is dedicated in honour of the yartzheit of
Irena bat Ilia Brezner.

May her soul be bound in the bonds of eternal life

1. Shemot 11:1¹

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אֲבִיא עַל-פְּרַעֲה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֲרַי-כֵּן, וְשָׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה: קְשָׁלוֹ--כָּלָה, גֵּרֶשׁ יִגְרַשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה

And G-d said to Moshe: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall surely throw you out of here completely.

2. Shemot 11:1-2

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשִׁוֹן הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה.

G-d spoke to Moshe and Aharon in the land of Egypt saying: This month is for you the chief of months. It is the first for you of the months of the year.

3. Pesikta Rabbati Parshat HaChodesh

תוחלת ממושכה מחלת לב א"ר חייא בר אבא אלו ישראל עד שלא נגאלו, אתה מוצא כיון שבא משה אצל ישראל ואמר להן אמר לי הקב"ה לך אמור לישראל פקד פקדתי אתכם (שמות ג' ט"ז), אמרו לו משה רבינו לא עדיין זמן פקידה מה כחי כי אייחל [וגו'] אם כח אבנים כחי [אם בשרי נחושת] (איוב ו' י"א וי"ב) וכיון שאמר לו בחדש הזה נגאלים אמרו הא סימן טוב ועץ חיים תאוה באה.

"Drawn out hope makes the heart sick; but the tree of life is desire fulfilled" (Mishlei 13:12). Rabbi Chiya bar Abba said that this refers to Yisrael before they were redeemed. When Moshe came to them and said to them, "G-d told me to go and tell Yisrael 'I have surely remembered you' (Shemot 3:16)." They said, "Moshe, it is not yet the time for redemption. "What strength have I that I should wait? ... Is my strength the strength of rocks? Is my flesh made of copper?" (Iyov 6:11-12). When he said to them "In this month you will be redeemed" they said "This is a good sign. Desire fulfilled is a tree of life."

¹ Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 4

4. Shir HaShirim Rabba 2:8

קול דודי הנה זה בא, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין וחדש הזה אתם נגאלין, שנא' (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, ר' נחמיה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו.... אמרו לו משה רבינו היאך אתם נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו אמר להם הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם אלא מדלג על ההרים ואין הרים אלא עבודת כוכבים המד"א (הושע ד') על ראשי ההרים יזבחו ועל הגבעות יקטרו.

"The voice of my beloved, behold he comes" (Shir HaShirim 2:8) Rabbi Yehuda, Rabbi Nechemiah and Rabbanan; Rabbi Yehuda says: This refers to Moshe, when he came and said to Yisrael 'in this month you will be redeemed.' The people said to Moshe, 'how can we be redeemed, didn't G-d say to Avraham "They will enslave them and make them suffer for 400 years" (Bereishit 15) and only 210 years have passed.' Moshe replied to them, 'He wants you to be redeemed, so He doesn't look at your calculations, but "leaps over the mountains." The mountains and valleys here refer to the calculations of the end and the intercalation of the months. He leaps over the calculations and over the calculations of the end and the intercalation of the months, and in this month you will be redeemed, as the verse states, "This month is the chief of months for you" (Shemot 12). Rabbi Nechemiah said: "The voice of my beloved, behold he comes" refers to Moshe. When he said to Yisrael, "In this month you will be redeemed" they said to him, "But we do not have any good deeds to our merit." Moshe replied to them, "Since G-d wants you to be redeemed He does not look at your evil deeds. At whom does he look? At the righteous amongst you and at their deeds, like Amram and his Beit Din" ... They said to him, "Moshe, our teacher, how can we be redeemed when all of Egypt is dirty with our idolatry." He replied to them, "Since He wants you to be redeemed He does not look at your idolatry, but "skips over the mountains." 'Mountains' refers to idolatry, as the verse states, "On the top of the mountains they will offer their idolatrous sacrifices" (Hoshea 4).

5. Shemot 9:23

לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו--שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וְלֹכַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר, בְּמוֹשְׁבֵיהֶם.

Nobody saw anyone else, nor could anyone rise from their place for three days. But for all the Children of Yisrael there was light in their dwelling.

6. Rashi Bereishit 1:1

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחודש הזה לכם, שהיא מצווה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל

Rabbi Yitzchak said; The Torah should have started with "this month is for you..." which is the first mitzvah that was commanded to Yisrael.

7. Yerushalmi Rosh Hashana 1:3²

אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חייה בר בא לגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו.

Rabbi Simon said: "Much have You done, O You G-d, my G-d, Your wonders and Your thoughts are for us" (Tehillim 40:6). In the past You have done much. From here on, "Your wonders and Your thoughts are for us." Rabbi Levi said: This is comparable to a king who had a timepiece. Once his son arose, he gave it to him. Rabbi Yosse bar Chanina said: This is comparable to a king who had a guard booth. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Acha said: This is comparable to a king who had a ring. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Chiya bar Ba said: This is comparable to a carpenter who had carpentry tools. Once his son arose he gave it to him. Rabbi Yitzchak said: This is comparable to a king who had treasures. Once his son arose he gave it to him. The Rabbis say: This is comparable to a doctor who had a medical bag. Once his son arose he gave it to him..

8. Rav Tzadok HaCohen: Machashavot Charutz 10:4

על כן נקרא חודש דיש על ידי זה בכל פעם חידוש, והתחדשות שאין מתיישן על ידי שיש העלם בינתים, והחידוש שאחר ההעלם הוא דבר חדש ולא מה שהיה מקודם, וכך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל (גיטין מ"ג א) היינו התחדשות דברי תורה צריך להיות על ידי העלם ומכשול הקודם על ידי זה בא אחר כך להתחדשות... ועל כן הקרבת המנחה חדשה הוא בשבועותיכם שספירת השבועות הקודמות הוא הגורם למנחה חדשה זו שזוכין לה ישראל המונין ללבנה (סוכה כ"ט א) שעתידין להתחדש כמותה (סנהדרין מ"ב א) ולהשיג התחדשות אחר כל העלם.... אין כל חדש תחת השמש וכל דבר כשמתיישן אין חשוב עוד שכבר הורגל בו, אבל דברי תורה צריכים להיות כל יום כחדשים וחביבים כל שעה כשעה ראשונה, דרק תחת השמש אין חדש אבל למעלה מהשמש שהוא התורה יש דבכל רגע יוכל להשיג התחדשות מה שלא נודע ונתגלה עדיין בעולם כלל

This is why the Hebrew word for month is *chodesh*, from the root *chadash* (new). Every month there is renewal and newness, and it never gets old, because it disappears temporarily. The renewal after the disappearance is a new thing and not the same as it was before. "A person does not truly understand the words of Torah until he has tripped over them" (Gittin 43a). This means that the renewal of Torah must be through its disappearance and stumbling. Through this comes renewal and newness.... For this reason we bring a 'new offering' on "your Shavuot", because the counting of the weeks beforehand is what causes the offering to be new. Yisrael merit this because they count their calendar based on the moon, and in the future they will become renewed like the moon, and find the newness after it has been hidden.... "There is nothing new under the sun," and everything loses its value as it becomes old, because the person has become used to it. But the words of Torah must be as if they are new every day, and as precious at all times like at the time they were first given. Only "under the sun" is nothing new, but beyond the sun, which is the

² Based on *Pri Tzadik* Parshat HaChodesh 5

realm of Torah, there is newness. At any moment a person can achieve new things that were never known or revealed in the world before.

9. Rav Gedalyah Schorr: Ohr Gedalyahu: Moadim Parshat HaChodesh

חידוש הלבנה מורה על כח ההתחדשות בבניי, וכמו שאומרים בנוסח הברכה בעת קידוש הלבנה, שהם עתידים להתחדש כמותה. ובעת שניתן לבניי הפרשה של החודש הזה לכם, ניתן להם כח ההתחדשות, שעלי מורה חידוש הלבנה, ובתלמידי רבינו יונה במס' ברכות הקשו שהלא ענין של חידוש הלבנה הוא חשבון פשוט, וכדאי בגמ' ראש השנה פעמים בא בארוכה פעמים בא בקצרה, והוא חשבון בסדר הטבע, ולמה מרמז בכלל על ענין של התחדשות, ומתמצים כי לעין האדם נראה כהתחדשות ולכן מברכים עלי, ע"ש....
לכן אף שחידוש הלבנה הוא ענין טבעי, מורה הוא על כח ההתחדשות, כי אם לעין האדם נראה שאז נתחדש הלבנה, ויש לבוש בעולם הגשמי של התחדשות, זה לסימן שאז בבחינת כי גבה מעל גבה שומר יש רוח של התחדשות, ושבראש חודש בזמן שנתחדש הלבנה, יכול האדם לחדש את עצמו, ולקבל סיוע מכח ההתחדשות היורד בר"ח, וכח ההתחדשות הזה נמסר לישראל בעת שיצאו ממצרים, שניתן להם הפרשה של החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ביד בני ישראל.

The renewal of the moon teaches the power of renewal to the Children of Yisrael, as we say in the prayer of Kiddush HaChodesh, "that they will renew in the future like the moon." At the time that the Children of Yisrael were given the section of "This month is for you" they were given the power of renewal, which is demonstrated by the renewal of the moon. The students of Rabbeinu Yonah in their commentary on Berachot ask: The renewal of the moon is a simple calculation, as the Talmud explains, 'sometimes a long cycle, sometimes a short cycle.' This is a calculation of a physical phenomenon, so why does it allude to renewal? They answer that it appears to people as though the moon renews, and therefore we make a blessing over it. Look there....

Therefore even though the renewal of the moon is a natural phenomenon, it teaches about the power of renewal, because if it appears to people that the moon is being renewed, and it is clothed in the physical world as renewal, this is a sign that in the highest worlds there is a spirit of renewal. On Rosh Chodesh, when the moon is renewed a person can renew themselves, and to receive help from the power of renewal which comes on Rosh Chodesh. This power of renewal was given to Yisrael when they left Egypt, when the section of "this month is for you" was given to them.

10. Mishna Rosh Hashana 1:1

ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; רבי אלעזר ורבי שמעון אומרין, באחד בתשרי. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי; בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו.

There are four 'New Years'... On the first of Shevat is the New Year for a tree, according to Beit Shammai. Beit Hillel say on the fifteenth of the month.

11. Rav Tzadok HaCohen: Pri Tzadik on Tu BiShvat 2

ראיתי שדקדקו למה תני לאילן לשון יחיד וכתבו דתיבת אילן גימטריא צ"א גימטריא שני השמות. ובאמת יש לדקדק יותר הא דתנן באחד בתשרי ראש השנה וכו' לנטיעה לשון יחיד אף דכולהו תנן לשון רבים ולשמיטין וליובלות וכן אחר כך לירקות ובאמצע תני לנטיעה לשון יחיד.

I saw fit to ask why the Mishna says 'tree' in the singular. Others have answered that the numerical value of 'ilan' is 91, which is the two Names of G-d (*Adonai* and *YHVH*). The truth is that we must look further because it is taught "On the first of Tishrei... for planting" which is also in the singular, even though everything else in the Mishna is in the plural - "for years, for *shemitot*, for *yovelot*," and afterwards it says "for vegetables" and in between "for planting" in the singular.

12. Rav Tzadok HaCohen: Tzidkat HaTzadik 1

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפזו על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדון פסח דורות:

The beginning of a person's entrance into the service of God must be with expediency. This is what we find in the Pesach sacrifice that was offered in Egypt, which had to be eaten in haste whereas every subsequent year it was not eaten in haste. This is because when a person begins to detach themselves from all the desires of the physical world to which they are attached, they must make use of the moment that the desire to serve God first awakened within them, to quickly use that moment to escape from those desires - if only they would succeed. Afterwards they should proceed slowly, with consideration, like the Pesach sacrifice of all subsequent years.